

ПЫТАННІ ДЗЯРЖАЎНАГА ЭКЗАМЕНА ПА СПЕЦЫЯЛЬНАСЦІ «ГІСТОРЫЯ (ПА НАПРАМКАХ)»

1. Прадмет і задачы гістарычнай навукі. Праблема перыядызацыі гісторыі Беларусі.
2. Крыніцы вывучэння гісторыі Беларусі. Дакументальныя і наратыўныя крыніцы.
3. Гістарыяграфія гісторыі Беларусі перыяду са старажытных часоў да канца XVIII ст.
4. Гістарыяграфія гісторыі Беларусі перыяду XIX – пачатку XX ст.
5. Гістарыяграфія гісторыі Беларусі перыяду 1917 г. – пачатку XXI ст.
6. Першабытнае грамадства ў эпоху каменнага веку.
7. Насельніцтва Беларусі ў бронзавым і жалезным вяках.
8. Усходнія славяне: рассяленне на тэрыторыі Беларусі, грамадскі лад, гаспадарчая дзейнасць, рэлігійныя ўяўленні.
9. Полацкае княства ў X – XII ст. Фарміраванне княжацка-вечавага ладу.
10. Тураўская зямля ў X – першай палове XII ст. Асаблівасці грамадска-палітычнага ладу княства.
11. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у IX – XIII стст.
12. Феадальная раздробленасць на беларускіх землях: прычыны, пачатак, наступствы.
13. Распаўсюджванне хрысціянства на тэрыторыі Беларусі. Дзейнасць хрысціянскіх асветнікаў.
14. Культура беларускіх зямель у IX – XIII стст.
15. Барацьба з крыжацкай агрэсіяй і набегамі ардынцаў у першай палове XIII ст.
16. Прычыны і працэс утварэння Вялікага Княства Літоўскага.
17. Вялікае Княства Літоўскае ў перыяд княжання Гедыміна і Альгерда: унутраная і знешняя палітыка.
18. Абвастрэнне ўнутраных супярэчнасцей у ВКЛ у часы княжання Ягайлы. Креўская унія 1385 г. Востраўскае пагадненне 1392 г.
19. Княжанне Вітаўта ў ВКЛ: унутраная і знешняя палітыка.
20. Унутрыпалітычныя супярэчнасці ў 1432–1436 гг. Казімір IV і яго палітыка.
21. Агульназемскія прывілеі і іх роля ў фарміраванні сацыяльнай структуры грамадства ВКЛ.
22. Эвалюцыя дзяржаўнага ладу Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – XV стст.
23. Унутрыпалітычнае жыццё Вялікага Княства Літоўскага ў канцы XV – першай палове XVI ст. Рэформы 60-х гг. XVI ст.
24. Знешняя палітыка ВКЛ у канцы XV – першай палове XVI ст. Мяцеж Міхаіла Глінскага.
25. Вялікае Княства Літоўскае ў Лівонскай вайне (1558–1583 гг.). Люблінская унія 1569 г.: вытокі, змест, вынікі.
26. Палітычная сітуацыя ў Рэчы Паспалітай і барацьба за захаванне самастойнасці ВКЛ у апошняй трэці XVI – першай палове XVII ст. Статут ВКЛ 1588 г.

27. Развіццё сельскай гаспадаркі і феадальных адносін на беларускіх землях у XIV – першай палове XVII ст. «Устава на валокі» 1557 г.
28. Асноўныя этапы юрыдычнага афармлення прыгоннага права ў Беларусі.
29. Развіццё гарадоў і мястэчак у Беларусі ў XIV – першай палове XVII ст. Магдэбургскае права.
30. Рэфармацыя і контррэфармацыя на беларускіх землях.
31. Берасцейская царкоўная ўнія 1596 г. і лёс уніяцкай царквы.
32. Культура Беларусі XIV–XV стст. Этнічныя працэсы на беларускіх землях.
33. Культура Беларусі XVI – першай паловы XVII ст.: літаратура, кнігадрукаванне, архітэктура, жывапіс, тэатр.
34. Інтэрвенцыя Рэчы Паспалітай у Маскоўскую дзяржаву ў пачатку XVII ст. Смаленская вайна 1632–1634 гг.
35. Ваенныя падзеі 1654–1667 гг. Умовы «вечнага міру» 1686 г. з Расіяй.
36. Эканамічнае становішча і сацыяльныя супярэчнасці на беларускіх землях ў другой палове XVII – першай палове XVIII ст.
37. Дзяржаўна-палітычны крызіс Рэчы Паспалітай у другой палове XVII – першай палове XVIII ст.
38. Беларусь у Паўночнай вайне 1700–1721 гг.
39. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў другой палове XVIII ст. Правядзенне рэформ.
40. Першы падзел Рэчы Паспалітай: перадумовы, ход, вынікі.
41. Рэформы Чатырохгадовага (Вялікага) сойма. Другі падзел Рэчы Паспалітай.
42. Паўстанне пад кіраўніцтвам Т. Касцюшкі. Трэці падзел Рэчы Паспалітай.
43. Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай імперыі (канец XVIII – першая палова XIX стст.).
44. Культура Беларусі другой паловы XVII–XVIII ст.: літаратура, тэатр, жывапіс, архітэктура, музыка.
45. Навука і адукацыя на беларускіх землях у другой палове XVII–XVIII ст.
46. Канфесійнае становішча і этнічныя працэсы на беларускіх землях у другой палове XVII–XVIII ст.
47. Тэрыторыя і насельніцтва Беларусі ў першай палове XIX ст.
48. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў перыяд крызісу феадальна-прыгонніцкіх адносін (канец XVIII – першая палова XIX ст.)
49. Вайна 1812 г. і Беларусь: перадумовы, ход і вынікі.
50. Грамадска-палітычны рух у Беларусі ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.
51. Паўстанне 1830–1831 гг. і змены ва ўрадавай палітыцы на тэрыторыі Беларусі.
52. Культура Беларусі першай паловы XIX ст.
53. Адмена прыгоннага права і асаблівасці яе рэалізацыі на тэрыторыі Беларусі.
54. Буржуазныя рэформы 1860–1870-х гг. і іх асаблівасці на тэрыторыі Беларусі.
55. Развіццё гарадоў і транспартнай інфраструктуры Беларусі ў другой палове XIX ст.
56. Асаблівасці развіцця капіталізму ў сельскай гаспадарцы Беларусі ў другой палове XIX ст.

57. Развіццё капіталістычных адносін ў прамысловай, гандлёвай і крэдытнай сферах Беларусі ў другой палове XIX ст.
58. Урадавая палітыка ў дачыненні да Беларусі ў другой палове XIX ст.
59. Развіццё навуковых даследаванняў на тэрыторыі Беларусі (другая палова XIX – пачатак XX ст.).
60. Культура Беларусі другой паловы XIX – пачатку XX стст.
61. Фарміраванне беларускай нацыі. Этнічныя працэсы ў Беларусі ў XIX – пачатку XX стст.
62. Грамадска-палітычныя працэсы ў Беларусі ў другой палове XIX ст. Фарміраванне грамадскіх рухаў і палітычных партый.
63. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў 1900–1914 гг. Сталыпінская аграрная рэформа і яе рэалізацыя ў Беларусі.
64. Падзеі рэвалюцыі 1905–1907 гг. на тэрыторыі Беларусі.
65. Уздым рэвалюцыйнага і нацыянальна-вызваленчага руху на тэрыторыі Беларусі ў пачатку XX ст. Узнікненне і дзейнасць Беларускай сацыялістычнай грамады (БСГ).
66. Грамадска-палітычныя працэсы ў Беларусі ў 1907–1914 гг.
67. Беларусь у гады Першай сусветнай вайны.
68. Падзеі Лютаўскай рэвалюцыі ў Беларусі.
69. Беларускі нацыянальны рух у перыяд ад лютага да кастрычніка 1917 г.
70. Кастрычніцкая рэвалюцыя і ўсталяванне савецкай улады ў Беларусі. Першы Усебеларускі з’езд.
71. Брэсцкі мірны дагавор. Абвяшчэнне Беларускай Народнай Рэспублікі.
72. Утварэнне Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі Беларусь.
73. Беларусь у часы польска-савецкай вайны. Рыжскі мірны дагавор і яго вынікі.
74. Новая эканамічная палітыка (НЭП) у Беларусі.
75. Грамадска-палітычныя працэсы ў БССР у 1920–1930-я гг.
76. Сельская гаспадарка Савецкай Беларусі ў 1920–1930-я гг.
77. Прамысловасць БССР у 1920–1930-я гг.
78. Развіццё культуры ў Савецкай Беларусі ў 20–30-х гг. XX ст.
79. Рэвалюцыйны і нацыянальна-вызваленчы рух у Заходняй Беларусі (1921–1939 гг.).
80. Сацыяльна-эканамічнае і палітычнае становішча Заходняй Беларусі ў складзе Польскай дзяржавы (1921–1939 гг.).
81. Культура Заходняй Беларусі (1921–1939 гг.).
82. Нацыянальна-дзяржаўнае будаўніцтва ў БССР у 1921–1927 гг.
83. Беларусь у пачатку Другой сусветнай вайны. Уз’яднанне Заходняй Беларусі з БССР.
84. Беларусь у пачатку Вялікай Айчыннай вайны. Абарончыя баі на тэрыторыі Беларусі.
85. Нямецка-фашысцкі акупацыйны рэжым на тэрыторыі Беларусі (1941–1944 гг.).
86. Генацыд беларускага народа ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны.

87. Зараджэнне партызанскага руху і падпольнай барацьбы ў Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны.
88. Цэнтралізацыя кіраўніцтва партызанскай барацьбой у Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Пераўтварэнне партызанскага руху ў масавы.
89. Вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Беларуская стратэгічная наступальная аперацыя “Баграціён” і яе вынікі.
90. Удзел беларусаў у ключавых бітвах Вялікай Айчыннай вайны. Уклад беларускага народа ў Перамогу.
91. Аднаўленне эканомікі БССР ў першае пасляваеннае дзесяцігоддзе. Калектывізацыя ў заходніх абласцях БССР.
92. Грамадска-палітычнае і культурнае развіццё БССР (другая палова 1940-х – першая палова 1950-х гг.).
93. Развіццё сельскай гаспадаркі БССР у другой палове 1950-х – сярэдзіне 1980-х гг.
94. Развіццё прамысловасці БССР у другой палове 1950-х – сярэдзіне 1980-х гг.
95. Развіццё культуры Беларусі ў другой палове 1950-х – першай палове 1980-х гг.
96. Грамадска-палітычнае развіццё БССР (другая палова 1950-х – першая палова 1980-х гг.).
97. Пошук шляхоў перабудовы сацыяльна-эканамічнага і палітычнага жыцця БССР у другой палове 1980-х гг.
98. Беларусь на міжнароднай арэне (1945–1991 гг.).
99. Адукацыя, навука і культура Беларусі ў другой палове 1980-х – пачатку 1990-х гг.
100. Станаўленне незалежнасці Беларусі (канец 1980-х – пачатак 1990-х гг.). Распад СССР і стварэнне СНД.
101. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь. Станаўленне прэзідэнцкай палітычнай сістэмы ў Беларусі.
102. Развіццё навукі, адукацыі і культуры ў Рэспубліцы Беларусь (1991 г. – пачатак XXI ст.).
103. Знешняя палітыка Рэспублікі Беларусь (1991 г. – пачатак XXI ст.).
104. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Рэспублікі Беларусь (1991 г. – пачатак XXI ст.).
105. Асаблівасці грамадска-палітычнага развіцця Беларусі ў канцы XX – пачатку XXI ст.
106. Рэферэндумы як асноўная форма волевыяўлення народа Рэспублікі Беларусь.
107. Усебеларускі народны сход: стварэнне, дзейнасць, эвалюцыя паўнамоцтваў.
108. Палітыка па захаванні гістарычнай памяці ў Рэспубліцы Беларусь.